

Rewitalizacja przestrzeni w historycznej tkance miasta. Walencja

Regenerating space within the historic tissue of the city. Valencia

Streszczenie

Artykuł przedstawia efekt warsztatów studenckich zorganizowanych pod tytułem „Rewitalizacja przestrzeni publicznej i zabudowy mieszkaniowej w historycznej tkance miasta”, które odbyły się podczas wyjazdu naukowego Studenckiego Koła Naukowego GROW działającego przy Instytucie Projektowania Urbanistycznego Wydziału Architektury Politechniki Krakowskiej do Walencji. W wyniku warsztatów powstało sześć projektów dyplomowych inżynierskich. Organizatorami wydarzenia były Politechnika Krakowska we współpracy z uczelnią CEU Cardinal Herrera University w Walencji. Warsztaty posłużyły wykonaniu analiz mających na celu przybliżenie charakterystyki miasta, w szczególności jego części historycznej oraz wizji lokalnych przedstawionych przez uczelnię hiszpańską działek, stanowiących lokalizację dla projektów studenckich.

Abstract

This article presents the results of a student’s workshop organised under the title “Regeneration of housing and urban space within the historic tissue of the city”, which took place during an academic trip of the GROW Students’ Academic Club—which is affiliated with the Institute of Urban Design of the Faculty of Architecture of the Cracow University of Technology—to Valencia, Spain. Six Engineer’s diploma projects were prepared as a part of the workshop. The event was organised by the Cracow University of Technology in cooperation with the CEU—the Cardenal Herrera University in Valencia. The workshop was used to perform analyses aimed at familiarising students with the characteristics of the city, particularly its historic section, as well as performing on-site visits to plots presented by the Spanish university, which were later used as sites for the student projects.

Słowa kluczowe: warsztaty studenckie, rewitalizacja przestrzeni publicznej, Walencja

Keywords: students’ workshop, revitalisation of urban space, Valencia

WSTĘP

Na przełomie października i listopada 2018 odbyły się Międzynarodowe Warsztaty Studenckie zorganizowane w ramach współpracy Wydziału Architektury Politechniki Krakowskiej oraz Universidad Cardenal Herrera CEU w Walencji. Wydarzenie zatytułowane było „Rewitalizacja przestrzeni publicznej i zabudowy mieszkaniowej w historycznej tkance miasta”. Uczestniczący w warsztatach studenci zapoznawali się z historią, architekturą i urbanistyką Walencji. Przedstawiciele Universidad Cardenal Herrera CEU mówili o problemach dotyczących miasta, jego specyfice i potrzebach. Studenci wykonali badania in situ i analizowali przestrzenie publiczne zarówno w starej jak i w nowej części Walencji. Badali przykłady historycznej i współczesnej architektury oraz jej wpływ na funkcjonowanie miasta. Najbardziej szczegółowe analizy przeprowadzili, ze względu na charakter badań, w Starym Mieście, obszarze o największej aktywności turystycznej i najbogatszej historii. Efektem badań stały się projekty architektoniczne budynków użyteczno-

INTRODUCTION

At the turn of October and November 2018, an International Students’ Workshop was organised in Valencia as a part of inter-university cooperation between the Faculty of Architecture of the Cracow University of Technology and the Universidad Cardenal Herrera CEU in Valencia, Spain. The event was named “Regeneration of housing and urban space in the historic tissue of the city”. The students who participated in the workshop were familiarised with the history, architecture and urban layout of Valencia. Representatives of the Universidad Cardenal Herrera CEU discussed the problems that pertain to the city, its specificity and its needs. The students carried out on-site studies and analysed the public spaces of both the new and old part of Valencia. They studied cases of historical and contemporary architecture and its impact on the functioning of the city. The most detailed analyses, due to the character of the research, were performed in the Old Town, an area of the greatest tourist activity and

ści publicznej zlokalizowane w północnej części starego miasta w centrum Walencji. Działki przeznaczone na projekty, otoczone są w przeważającej części tradycyjną zabudową mieszkaniową w postaci gęsto posadowionych kolorowych kamienic. Na tym obszarze dominują obiekty o charakterze historycznym. Dostępność komunikacyjną zapewnia transport publiczny, samochodowy lub rowerowy.

Publikacja ma na celu wykazanie na ile badania przeprowadzone przez studentów in situ, wizje lokalne, zapoznanie się z miejscowymi uregulowaniami, możliwościami i potrzebami mieszkańców zaprezentowanymi podczas rozmów i prezentacji przygotowanych przez osoby związane z Walencją, pomogły w realizacji projektów i odpowiedzi na postawione zadania.

1. MIEJSCE – WALENCJA

Walencja jest trzecim co do wielkości miastem w Hiszpanii oraz drugim największym w tym kraju portem. Zamieszkuje ją osiemset tysięcy mieszkańców, a wliczając obszary aglomeracyjne – ponad 1,5 miliona. Miasto znajduje się w środkowo-wschodniej części Półwyspu Iberyjskiego.

Walencja powstała w roku 138 p. n. e. jako kolonia rzymska. Przez ponad pięć wieków pozostawała pod panowaniem arabskim, potem została zdobyta przez króla Aragonii Jakuba I Zdobywcę. Zaczęła przekształcać się w miasto chrześcijańskie. W 1240 otrzymała przywileje, które zapoczątkowały jej szybszy rozwój gospodarczy i kulturalny. Do 1707 roku była stolicą królestwa będącego pod zwierzchnictwem Aragonii. W latach 1812–1813 panowanie nad miastem objęły wojska francuskie, a w czasach hiszpańskiej wojny domowej Walencja stanowiła siedzibę rządu republikańskiego.[1]

W roku 1957 nawiedziła miasto ogromna powódź. Wyłała rzeka Turia, powodując śmierć osiemdziesięciu ludzi i niszcząc dużą część miasta.[2] Konsekwencją stała się przeprowadzona w 1960 roku zmiana biegu rzeki. W ten sposób uwolniony został rozległy, około 110 hektarowy obszar w środku Walencji. Po licznych konsultacjach społecznych, dawne koryto rzeczne przeprojektowano na ciągnący się wzdłuż całego miasta, na długości prawie siedmiu kilometrów podłużny park, który stał się unikalnym w skali świata obszarem rekreacyjnym. Ogrody Turii (hiszp. Jardín del Turia) rozpoczynają się od Bioparku, by potem często zmieniać swoją stylistykę, co pomaga użytkownikom odnaleźć się w przestrzeni. W parku, oprócz traktów pieszych, znajdują się instalacje artystyczne, ścieżki rowerowe, trasy dla biegaczy, boisko do lekkoatletyki, gry w rugby oraz do piłki nożnej, zewnętrzne siłownie, place zabaw, skatepark „Gulliver”, akweny wodne oraz pałac muzyki. Domknięcie ogrodów od strony zachodniej stanowi Miasteczko Sztuki i Nauki. Jest to odważny i bardzo kontrowersyjny projekt Santiago Calatravy, przy współpracy z Felixem Candela.[3]

1.1. Stare Miasto

Stare Miasto obfituje w największą w Walencji ilość obiektów historycznych oraz muzeów. Liczne w tej lokalizacji hotele oraz usługi takie jak Airbnb, spowodowały odpływ ludności rodzimej.[4] Wiele budynków jest

with the richest history. The effects of these studies took on the form of conceptual architectural designs of public buildings located in the northern part of the Old Town, in the centre of Valencia. The plots selected as project sites are predominantly surrounded by traditional housing buildings in the form of densely placed, colourful tenement houses. The area is dominated by historical buildings. Public, vehicular and bicycle transport provide circulation and accessibility. The publication is meant to demonstrate the degree to which the on-site studies and visits, as well as the familiarisation with local conditions, possibilities and the needs of residents that had been presented during discussions and presentations prepared by persons associated with Valencia, helped in drafting the projects and answering a set of questions.

1. LOCATION—VALENCIA

Valencia is Spain’s third-largest city and the country’s second-largest port. It is inhabited by 800 000 residents, while its metropolitan area has a population in excess of 1.5 million. The city is located in the central-eastern section of the Iberian Peninsula.

Valencia was founded in 138 BC as a Roman colony. It remained under Arabic rule for over five centuries, until it was conquered by Jacob I the Conqueror, the king of Aragon. It started to transform into a Christian city. In 1240 it received town rights, which stimulated faster economic and cultural growth. It was the capital of a kingdom that remained subjected to Aragon up to 1707. In the years 1812–1813, rule over the city was seized by French forces, while during the Spanish civil war it was the seat of the republican government. [1] In 1957 the city was affected by an immense flood. The Turia River overflowed, causing the death of eighty people and destroying a large portion of the city. [2] As a consequence, the course of the river was changed in 1960. Because of this, an extensive, 110-hectare area was freed up for development in the centre of Valencia. After numerous rounds of public consultations, the former riverbed was redeveloped into a long park that stretches across the entire city over a length of almost seven kilometres, and which has become a recreational area that is unique on the scale of the entire city. The Turia Gardens (Jardín del Turia in Spanish) start with the Biopark, often changing in style, which helps their users to orient themselves within space. In the park, apart from pedestrian paths, there are also art installations, bicycle paths, running trails, a track and field course, a rugby and football pitch, outdoor gyms, playgrounds, the “Gulliver” skate park, water bodies and a palace of music. From the west, the gardens culminate in the City of Arts and Sciences. It is a bold and highly controversial project by Santiago Calatrava, designed in cooperation with Felix Candela. [3]

1.1. The Old Town

Valencia’s Old Town has the greatest wealth of heritage buildings and museums in the city. The large number of hotels and other lodging services such as Airbnb have led to a flight of its original inhabitants.

* Dr hab. inż.arch. Magdalena Jagiełło-Kowalczyk, prof. PK, Wydział Architektury, Politechnika Krakowska / Ph.D. Eng. Arch. Magdalena Jagiełło-Kowalczyk, Professor CUT, Faculty of Architecture, Cracow University of Technology, magdajagiellok@interia.pl, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-3971-839X>

** Dr Assistant Professor Stanislav Avsec, University of Ljubljana, Ljubljana, Slovenia, Stanislav.Avsec@pef.uni-lj.si, ORCID: 0000-0002-0487-8115
*** Inż. arch. Karolina Szczepara, studentka II stopnia kierunku Architektura i Urbanistyka na Wydziale Architektury Politechniki Krakowskiej / Eng. Arch. Karolina Szczepara, student of Faculty of Architecture, Cracow University of Technology, karolinaa.szczepara@gmail.com, ORCID:<https://orcid.org/0000-0002-1651-7368>

częściowo wyburzonych, bądź zaniedbanych, a brak obiektów użyteczności publicznej spowodował rosnącą niechęć mieszkańców Walencji do tej części miasta. Równocześnie, wybudowanie Miasteczka Sztuki i Nauki spowodowało znaczny odpływ również i turystów z Walenckiej starówki powodując coraz powszechniejsze zjawisko jej „wymierania”. Ostoją mieszkańców Walencji zdaje się być jeden z najbardziej charakterystycznych obiektów historycznych jakim jest Plaza del Mercado. Żelazno-szklana ośmioboczna konstrukcja hali targowej powstała pomiędzy 1910 a 1926 rokiem. Oprócz turystów przyciąga tłumy krzątających się między straganami Hiszpanów.[5] Niezwykłym atutem jest również otaczający stare miasto park powstały w korycie płynącej tam kiedyś rzeki Turii. Po intensywnym wylewie w 1957 roku powstały plany wysuszenia starego koryta rzeki i zamiany jej na autostradę. Ostatecznie zdecydowano jednak o zaprojektowaniu tam ogromnego linearnego parku okrążającego stare miasto i prowadzącego aż do wspomnianego wcześniej Miasteczka Sztuki i Nauki.

Na terenie Starego Miasta dominuje ciasna zabudowa w postaci cztero, pięciokondygnacyjnych kamienic z umieszczonymi na parterze funkcjami przede wszystkim takimi jak kawiarnie i restauracje. Zabudowa starego miasta jest też niezwykle kolorowa. Kamienice pokryte są tynkiem o bardzo jaskrawych barwach od żółtego, który zdaje się być w tym mieście kolorem dominującym, przez różę i błękity. Popularne jest tutaj ozdabianie ścian kamienic oraz np. spódów płyt balkonowych kolorowymi płytkami ceramicznymi przedstawiającymi motywy roślinne, ale niekiedy również zwierzęce i ludzkie. Jest to cecha charakterystyczna dla tego miasta, ponieważ słynęło one kiedyś produkcji ceramiki.

Kolor i dekoracja nadają miastu niezwyklej energii i w pewien sposób łagodzą gęstość zabudowy – odległości między ścianami budynków dochodzą nawet do 3 m (jest to minimalna odległość ustanowiona prawnie).

2. REWITALIZACJA PRZESTRZENI PUBLICZNEJ I ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ W HISTORYCZNEJ TKANCIE MIASTA

Analizy urbanistyczne kilku zdewastowanych i podupadłych lokalizacji w obrębie Starego Miasta Walencji doprowadziły do ostatecznych konkluzji, wśród których na pierwszy plan wysunęły się dwie. Otóż, w historycznej tkance miejskiej Walencji brak zieleni oraz przestrzeni publicznych przeznaczonych dla mieszkańców miasta, ich spotkań i aktywności. Wszystkie wykonane przez zespół studentów Wydziału Architektury Politechniki Krakowskiej projekty miały więc za zadanie rozwiązać ów problem i zaproponować miastu ciekawe, potrzebne i funkcjonalne projekty.

2.1. Zespół dwóch budynków usługowych [6, 7]

W skład projektowanego zespołu wchodzi dwa nowe budynki: Centrum Nowych Technologii¹. oraz Mediateka². Oba zostały usytuowane w bezpośrednim sąsiedztwie istniejącej zabudowy, swoją kubaturą domykając plac oraz kontynuując istniejące pierzeje. Część urbanistyczna projektu została opracowana w dwuosobowym zespole³, a podstawowe założenia oraz analizy stanu ist-

[4] Many buildings are either partially demolished or in a state of neglect, while the lack of public and commercial buildings has caused the inhabitants to increasingly shun this part of the city. At the same time, the construction of the City of Arts and Sciences has also caused a significant redirection of tourists from the Old Town, leading to the increasingly prevalent phenomenon of it appearing deserted. One of the most distinctive historical sites, Plaza del Mercado, appears to be a foothold of Valencia's residents. The iron and glass octagonal market hall structure was built between 1910 and 1926. Apart from tourists, it also attracts crowds of Spaniards, who busily move about between its stands. [5] Another remarkable asset is the park that surrounds the Old Town and that was built in the riverbed of the Turia River, which had once flown through the area. After intensive flooding in 1957, plans to drain the old riverbed and to turn it into a highway were made. However, it was ultimately decided to design an extensive linear park there, which would encircle the entire Old Town and lead to the aforementioned City of Arts and Sciences. The Old Town is dominated by dense development in the form of four to five-storey townhouses with functions such as cafes and restaurants on their ground floors. The buildings of the Old Town are remarkably colourful. The townhouses are covered in vividly coloured plaster, ranging from yellow, which appears to be the predominant colour in this city, to shades of rose pink and blues. The decorating of the walls of the townhouses and, for instance, the undersides of staircases, with colourful ceramic tiles depicting floral motifs, but sometimes also animals and people, is very popular here. It is a distinctive trait of this city, as it was once famous for producing ceramics.

Colour and decoration give the city an extraordinary amount of energy and somewhat alleviate the density of its development—the distances between the walls of buildings are sometimes as small as 3 metres (this is the minimum legally permissible distance).

2. REGENERATION OF HOUSING AND PUBLIC SPACE IN THE HISTORICAL TISSUE OF THE CITY

Urban analyses of a number of dilapidated and decayed sites within Valencia's Old Town led to a series of ultimate conclusions, two of which took centre stage. Valencia's historic urban tissue lacks greenery and public spaces meant for the city's residents—places which could facilitate meetings between them, and their activity. All of the designs prepared by the team of students from the Faculty of Architecture of the Cracow University of Technology were, therefore, tasked with solving this problem and proposing interesting and functional projects that the city needs.

2.1. Complex of two service buildings [6, 7]

The complex that is the subject of the project is composed of two new buildings: a New Technologies Centre¹ and a Mediatheque². Both were placed in the immediate vicinity of existing buildings, closing the square with their massing and continuing existing

niejącego w zespole czteroosobowym.⁴ Lokalizacja daje możliwość do stworzenia przestrzeni przeznaczonych na użytek mieszkańców, których jak już wspomniano, w obrębie starego miasta brakuje. Ze względu na zły stan techniczny obiektów znajdujących się na terenie projektowym, zaproponowano nowe rozwiązania architektoniczne i aranżację terenu z poszanowaniem dla pierwotnej kompozycji.

Centrum Nowych Technologii jest budynkiem sześciokondygnacyjnym z tarasem na trzecim piętrze dostępnym dla odwiedzających. Forma Centrum jest nawiązaniem do lokalnego archetypu – podziały bryły naśladują charakterystyczne rytmy otaczających go kamienic odznaczając się wyraźnie na białej fasadzie pokrytej perforowaną siatką stalową. Mediateka zaś jest budynkiem czterokondygnacyjnym z tarasem na stropodachu. Forma oraz wykończenie budynku nawiązuje do bogatej historii ceramiki Walenckiej. Centrum jest połączone z Mediateką placem stanowiącym reinterpretację funkcji obecnie pełnionych przez teren projektowy, starającym się je uporządkować i poprawić ich jakość, głównie jako plac zabaw dla dzieci i przestrzeń do organizacji wydarzeń publicznych. Pod całym placem zaprojektowano parking podziemny stanowiący transpozycję funkcji obecnie pełnionej przez teren projektowy. Wyjście z parkingu możliwe jest przez pawilon również zaprojektowany w bezpośrednim sąsiedztwie istniejącego budynku. Pełni on również funkcję magazynu na elementy małej architektury wykorzystywane w ramach wydarzeń publicznych.

Główne założenia projektowe

Obiekt Centrum Nowych Technologii wyróżnia się na tle otaczającej zabudowy, starając się jednak dopasować do istniejących reguł zarówno wysokością jak i modułem konstrukcyjnym. Główną atrakcją ma stanowić wnętrze, zachęcające mieszkańców do częstego odwiedzania i spędzania wolnego czasu na jednym z poziomów tematycznych. Idea zróżnicowanego programu inspirowana była klimatem samego miasta, niesamowicie różnorodnego, zarówno w skali poszczególnych dzielnic, jak i pojedynczych kamienic. Częste występowanie sztuki ulicznej, festiwale jak las Fallas i sama w sobie kultura spędzania wolnego czasu poza domem sugerują, iż tego typu obiekt mógłby znaleźć swoich odbiorców.

W projekcie Mediateki skupiono się na stworzeniu kilku przestrzeni kreatywnych, które znajdują się na oddzielnych piętrach budynku ale razem tworzą spójną całość, w której można się swobodnie poruszać. Główną decyzją projektową, jest wykorzystanie na całej elewacji, a także na detalach wewnątrz budynku jako wykończenia ceramiki, tak charakterystycznej dla samej Walencji. Bryła budynku składa się z dwóch różniących się od siebie części. Minimalistyczny prostopadłościan zdaje się unosić nad placem. Efekt lewitacji uzyskany został dzięki cofnięciu części parterowej w stosunku do górnych kondygnacji oraz wykorzystaniu wspornika, który unosi połowę budynku nad ziemię.

2.2. Centrum Sztuk Wizualnych i Performance [8, 9]

Dominującym kryterium w procesie projektowania Centrum Sztuk Wizualnych i Performance było stworzenie

frontages. The urban design section of the project was drafted in a two-person team³ while the primary assumptions and analyses of the extant state of the site had been performed in a four-person team⁴. The site offers the possibility for creating spaces meant to be used by residents, whose presence in the Old Town—as it has already been mentioned—is insufficient. Due to the poor technical condition of the buildings at the site, new architectural solutions and site development were proposed, designed so as to respect the original composition.

The New Technologies Centre is a six-storey building with a terrace on the third floor, which is accessible to visitors. The form of the Centre is a reference to the local archetype—the divisions in the massing imitate the distinct rhythms of its surrounding townhouses, clearly visible on the white facade, covered with a perforated steel mesh. The Mediatheque is a four-storey building with a rooftop terrace. The form and finishes of the building reference the rich history of Valencia's ceramics. The Centre is linked with the Mediatheque through a square which is a reinterpretation of the functions currently fulfilled by the project site and an attempt at restructuring them and improving their quality, primarily as a playground for children and a space for organising public events.

Primary design assumptions

The New Technologies Centre stands out from the surrounding buildings while trying to blend into extant rules both with its height and structural module. Its interior is meant to be its primary attraction, encouraging residents to frequently visit it and spend their free time on one of its themed levels. The concept of its varied programme was inspired by the atmosphere of the city itself, which is remarkably diverse, both on the scale of its individual districts and individual townhouses. Often-encountered street art, festivals such as las Fallas and the culture of spending one's free time outside all suggest that this type of building could find an audience.

The design of the Mediatheque focused on creating a series of creative spaces which were placed on separate levels within the building, while simultaneously creating a coherent whole, in which one could freely move around. The main design decision was to use ceramic finishes, which are so distinct of Valencia, on the entire facade and in the details inside the building. The massing of the building is composed of two parts that are different from one another. The minimalist cuboid appears to hover above the square. The effect of levitation was obtained thanks to setting back the ground floor section relative to the upper storeys and the use of a cantilever, which raises half of the building above the ground.

2.2. Visual Arts and Performance Centre [8, 9]

The dominant criterion in the process of designing the Visual Arts and Performance Centre was creating an urban space that would be friendly to residents, in reference to Valencia's traditional model of a city

przyjaznej dla mieszkańców przestrzeni miejskiej w nawiązaniu do tradycyjnego modelu placu miejskiego w Walencji. Projekt zakłada pozostawienie istniejących na obszarze funkcji takich jak parking czy plac zabaw dla dzieci oraz poszerzenie programu funkcjonalnego o dodatkowe aktywności, mając jednak na uwadze historyczny układ urbanistyczny i otaczającą zabudowę. Plac jest miejscem interakcji i integracji wszystkich grup wiekowych począwszy od dzieci (plac zabaw), przez studentów i dorosłych (miejsca do nauki, pracy, scena plenerowa, ścianka z muralami) po osoby starsze (stanowiska do gry w szachy, miejsce relaksu). Istniejące obecnie na placu funkcje zmieniają swoją formę, dzięki czemu stanowią integralną część przestrzeni miejskiej i są bardziej atrakcyjne dla odwiedzających. Założenie urbanistyczne zakłada przeniesienie miejsc parkingowych na kondygnację podziemną. Uwalnia to powierzchnię placu od ruchu kołowego oraz zapewnia bezpieczeństwo i wygodę jego użytkownikom. Umieszczone zostały na nim charakterystyczne dla Walencji akcenty w postaci zieleni wysokiej i elementów wodnych oraz m.in. ścianka do tworzenia murali, będących nieodzownym elementem miejskiego krajobrazu tego miasta. Charakterystycznym elementem dla omawianego placu jest znajdujący się we wschodniej części, wydzielony murem zespół zieleni wysokiej. Stanowi on duży potencjał dla tej okolicy, jednak jego obszar nie jest dostępny dla przechodniów. W projekcie założono otwarcie tego terenu oraz zintegrowanie go z pozostałą częścią placu. Efektem tego działania jest likwidacja bariery wizualnej pomiędzy wnętrzem obszaru a otaczającą go zabudową.

Główne założenia projektowe

Głównym założeniem kompozycyjnym jest wzmocnienie granic placu poprzez uzupełnienie ubytków w historycznym układzie zabudowy śródmiejskiej powstałym po częściowym zawaleniu/wyburzeniu dawnej zabudowy. Pozwala to na wytworzenie kameralnej przestrzeni stanowiącej integralną przestrzeń VAaP Center. Północna pierzeja zostaje wydłużona poprzez umieszczenie tam jednego z budynków warsztatowo wystawienniczych, „doklejonego” do istniejącej ściany pożarowej kamienicy. Wytworzone w ten sposób zostało wąskie przejście na plac – rodzaj bramy wytworzonej przez ścianę nowoprojektowanego budynku a zespół istniejącej zieleni wysokiej – stopniowo rozszerzające się w kierunku jego centralnej części. Od strony zachodniej silną granicę stanowi pierzeja istniejącego ciągu kamienic dopełnionego widownią plenerową umieszczoną na dachu nad zjazdem do parkingu podziemnego. Od strony wschodniej płynną granicę stanowi zieleni stanowiąca istotny aspekt kompozycyjny nie będąc barierą wzrokową. Plac silnie otwiera się stroną południową, od której napływ ludzi jest najbardziej intensywny. Projektowany w tej części Budynek Drzewo⁵ swym obłym kształtem wyznacza silną linię kompozycyjną naprowadzającą przechodniów do wnętrza przestrzeni urbanistycznej. Obiekt ma poprzez swoją formę prowadzić dialog z miastem, budzić kreatywność, mówić o problemach, poruszać tematy tabu, wyrażać emocje i treści. Budynek jest ekologiczny i ekonomiczny.

square. The project assumes leaving functions such as parking spaces or a playground for children at the existing site and expanding the functional programme to include additional activities while keeping in mind the historical urban layout and the surrounding buildings. The square was designed as a place where all age groups interact and integrate, starting with children (the playground), through students and adults (places for studying, working, an open-air stage, a wall with murals) to seniors (chess-playing facilities, places where one can relax). The functions that existed at the square would change their form, which is why they would constitute an integral part of urban space and become more attractive to visitors. The new urban layout assumed the relocation of parking spaces to an underground level. This would free up the space of the square from vehicular traffic, ensuring safety and comfort to its users. The project assumed the placement of accents that are distinct of Valencia, in the form of tall greenery and water features, as well as, among others, a wall for creating murals, which are an inseparable element of its cityscape. A fenced-off complex of tall greenery, located in the square's eastern section, is its characteristic element. It creates a great deal of potential for this neighbourhood; however, it is not accessible to passersby. The design project assumed opening this area and integrating it with the remaining part of the square. The effect of this measure would be the removal of a visual barrier between the interior of the area and the buildings that surround it.

Primary design assumptions.

The primary compositional assumption was to strengthen the borders of the square by filling in the gaps in the historical layout of inner-city buildings, which had appeared after the partial demolition/collapse of historical structures. This made it possible to create a cameral space that would form an integral element of the VAaP Centre. The northern frontage was extended by placing one of the workshop and exhibition buildings there, “glueing it” to the existing firewall of a townhouse. This created a narrow passage to the square—a type of gate formed by the wall of the newly-designed building and the complex of existing tall greenery—gradually widening in the direction of its central section. The frontage of an existing sequence of townhouses that is supplemented by open-air audience stands on the roof above the driveway down to the underground parking facility forms a strong border from the west. From the east, a fluid border was formed by greenery, which is an important compositional aspect without being a visual barrier. The square has a powerful opening to the south, from where the flow of people is the most intense. The Tree Building⁵ that was designed there would establish a strong compositional line that would lead pedestrians to the interior of the urban space. The structure was meant to enter into a dialogue with the city through its form, stimulating creativity and communicating problems, touching on taboo subjects, expressing emotions and messages.

Drugi obiekt warsztatowo-wystawienniczy⁶ sam w sobie jest formą performance. Odzwierciedla więc wyglądem zewnętrznym zawartą wewnątrz funkcję. Wyposażony został on w przesuwne części konstrukcyjne w formie funkcjonalnych kostek. Ruchome elementy budynku pozwalają na elastyczne dostosowanie przestrzeni do potrzeb użytkowników. Powierzchnia użytkowa zmienia się w zależności od sposobu wykorzystania wewnętrznej przestrzeni. Może ona zostać powiększona w celu organizacji większych wydarzeń kulturalnych bądź zmniejszona w celu oszczędności energetycznej – jest to jednak działanie nie mające wpływu na powierzchnię jaką budynek zajmuje w poziomie parteru. Co za tym idzie uwolniona zostaje większa ilość przestrzeni publicznej w postaci placu przed budynkiem. Obiekt zawiera salę teatralno-kinową, sale warsztatowe do nauki fotografii, rzeźby oraz malarstwa, a także przestrzenie wystawiennicze i ogólnodostępną przestrzeń pracy.

2.3. Wielofunkcyjny budynek użyteczności publicznej [10, 11]

Tematem opracowania jest wielofunkcyjny budynek użyteczności publicznej przedstawiony w dwóch wariantach. Jeden z nich to Mediateka⁷, łącząca funkcje małej biblioteki wraz z przestrzenią do coworkingu i zapleczem kawiarnianym, drugi zaś to dwuczęściowy budynek, w którym znajdują się przestrzenie do pracy, nauki i odpoczynku dla studentów⁸.

Działka przeznaczona na projekt znajduje się w ścisłym historycznym centrum Walencji, które charakteryzuje się niezwykle ciasnym średniowiecznym układem urbanistycznym. Działka ta to niemal idealny prostokąt otoczony z trzech stron wąskimi ulicami o szerokości 3,5 m. W identycznej odległości znajdują się sąsiednie budynki o wysokości około 17-18m. Teren w chwili obecnej otoczony jest murem, który przewidziany jest do wyburzenia. Wokół ulokowane są funkcje usługowe, handlowe oraz gastronomiczne, muzeum, oraz obiekty sakralne. W ścisłym sąsiedztwie znajduje się mały plac przed kościołem oraz większy historyczny plac, na którym obecność węzła komunikacyjnego dla autobusów miejskich sprawia, iż przestrzeń ta nie jest przyjazna dla pieszych mieszkańców i turystów. Brak jest w pobliżu przestrzeni rekreacyjnych, czy zieleni urządzonej. Nie ma tu też budynków użyteczności publicznej, np. biblioteki.

Główne założenia projektowe

Projekt pierwszy łączy funkcję budynku usługowego, zewnętrznej przestrzeni publicznej i swoistego zielonego ogrodu. Zgodnie z założeniami parter budynku ma być podniesiony tworząc ogólnodostępną przestrzeń publiczną. Podobnie rzecz ma się z tarasem na dachu budynku, który podobnie pełnić będzie funkcję ogrodu kawiarnianego i przestrzeni publicznej. Parametryczna struktura słupów ma stanowić stelaż dla roślin pod budynkiem tworzących gęsty „las”. Elewacja na bazie trójkątów ma także stanowić pretekst dla utworzenia na niej wiszącego ogrodu wertykalnego. Cztery wewnętrzne piętra mają być przeznaczone na bibliotekę, przestrzeń coworkingową oraz food court. W trzonie komunikacyjnym znajdują się toalety, zaplecza, szyby windowe oraz

The building is both eco-friendly and cost-efficient. The second workshop and exhibition building⁶ is a performance form in and of itself. Therefore, its external appearance reflects the function contained within. It was equipped with movable structural components in the form of functional cubes. The movable elements of the building make it possible to flexibly adapt the space to the needs of its users. The usable floor area changes depending on the form of use of the internal space. It can be extended in order to organise larger cultural events or contracted to minimise energy consumption—however, this is not something that affects the building's footprint. As a result, a large amount of public space is freed up, to be used in the form of a square in front of the building. The structure features a theatre and cinema hall, workshop spaces for studying photography, sculpture and painting, as well as exhibition spaces and a freely accessible workspace.

2.3. Mixed-use public building [10, 11]

The subject of the project is a mixed-use public building, presented in two alternative variants. The first is a Mediatheque⁷, which combines the functions of a small library with a co-working space and a coffee shop, while the second is a two-part building that houses spaces for working, studying and rest for students⁸. The project site is located in the strict historical centre of Valencia, which is characterised by a remarkably cramped Medieval urban layout. The plot is an almost perfect rectangle, surrounded on three sides by narrow streets with a width of 3,5 m. 17 to 18 m tall buildings are placed at the same distance away from its borders. The site is currently surrounded by a wall that is to be demolished. Around the site, there are functions such as services, stores and gastronomy, a museum, as well as religious buildings. There is a small square in front of a church nearby, as well as a larger, historical square, where the presence of a circulation node for municipal buses causes the space to be unfriendly to walking pedestrians and tourists. There is a lack of recreational spaces and landscaped greenery in the vicinity. There are also no public buildings, e.g. a library.

Primary design assumptions.

The first project combines the functions of a service building, an external public space and sort of a green garden. According to the design assumptions, the ground floor of the building is to be raised, creating a freely accessible public space. The matter is to be similar in the case of the terrace on the building's roof, which is likewise to fulfil the function of a coffee drinking garden and that of a public space. The parametric structure of the building's columns is meant to act as a frame for plants to climb, creating a dense “forest” under the building. The triangle-based facade is also to act as a pretext for creating a vertical hanging garden on its surface. The building's four internal storeys are to feature a library, a co-working space and a food court. The circulation core will contain toilets, backrooms, elevator shafts and stairwells. Level -1 was designed as a technical and storage level,

klatki schodowe. Kondygnacja -1 została przewidziana jako piętro techniczno-magazynowe, z przestrzeniami do prac konserwatorskich. Na poziomie tarasu i na dachu nadbudówki znajdują się miejsca na instalacje klimatyzacyjne i odnawialnych źródeł energii. Bryła budynku ma być szklanym prostopadłościanem z betonowym trzonem komunikacyjnym. Piętra od 1-4 obłożone są zewnętrzną parametryczną elewacją na bazie nieregularnych trójkątów. Ściany mają być porośnięte ceniolubnymi roślinami i pnączami. Dach zaprojektowano jako taras częściowo ukryty pod strukturami parawanowymi, i dającymi cień w upalne dni. Tarasy wyposażone w „zielone ściany działowe” oraz barierkę będącą przedłużeniem struktury elewacji. Uniesienie ciężkiej bryły na lekkich słupach nadaje masywnej bryle lekkości.

Projekt drugi przedstawia dwuczęściowy budynek wielofunkcyjny będący obiektem czterokondygnacyjnym z tarasem, łączącym obie części, dostępnym dla gości. Jego bryła została zdefiniowana poprzez istniejące kierunki oraz otwarcia widokowe. Dodatkowo Kierunki głównych ulic dochodzących do działki oraz otwarcia widokowego na zabytkowy kościół wyznaczyły otwartą przestrzeń małego placu pomiędzy obiema częściami budynku. Obiekt składa się z dwóch pracowni, przestrzeni konferencyjnych, oraz otwartych przestrzeni do indywidualnej nauki lub odpoczynku. Elewacje miały być syntezą i próbą modernistycznego podejścia do istniejących podziałów elewacyjnych istniejących obok kamienic historycznych.

3. PODSUMOWANIE

Wyjazd studialny studentów Wydziału Architektury Politechniki Krakowskiej umożliwił rozmowy z przedstawicielami Cardinal Herrera University w celu skonfrontowania wniosków z analiz urbanistycznych, które studenci przeprowadzili in situ oraz był okazją do zadania pytań odnośnie warunków i wymagań lokalnych. Rozmowy o terenie projektowym poprzedziła wycieczka po terenie kampusu oraz zapoznanie się z lokalnymi metodami nauczania i wystawą prac dyplomowych. Wyjazd zakończył się zaproszeniem uczestników na międzynarodowe warsztaty organizowane pod patronatem Cardinal Herrera University. Zdobyte informacje dały możliwość poczucia na własnej skórze lokalnego klimatu, i odnalezienia genius loci miejsca. Efektem warsztatów było podjęcie decyzji odnośnie wyboru jednej z siedmiu proponowanych przez Cardinal Herrera University działek, planowanego programu oraz skali projektowanych budynków.

Każdego roku przyjeżdża do Walencji tysiące turystów z całego świata, spacerujących, podziwiających zabytki i zwiedzających muzea. Chcąc dotrzeć do nich, jak i do szerszego grona odbiorców, twórcy wyrażają swoje przekonania poprzez sztukę uliczną, tworząc fascynujące murale na pustych ścianach i bramach garażowych. Rysunki te tworzą specyficzny klimat i stanowią ważny element miasta. Są głosem mieszkańców, szczerym, autentycznym i niekomercyjnym. Są ozdobą miasta i jego charakterem. Sztuka uliczna jest także głosem w kwestii spraw bieżących, sytuacji politycznej czy ekonomicznej, pewnych trendów lub tendencji dotyczących całego miasta lub nawet świata. Potrzebne jest miejsce na

with spaces for conservation work. The level of the terrace and the roof of the partial storey on the roof will house the HVAC and renewable energy generation installations. The massing of the building is to be a glass cuboid with a concrete circulation core. Floors 1 through 4 were designed as clad with a parametric facade based on irregularly-shaped triangles. The walls are to be covered by plants that like shade, as well as vines. The roof was designed as a terrace, partially covered by screen-like structures that provide shade during hot days. The terraces were equipped with “green partition walls” and a railing, which is an extension of the structure of the facade. The light columns that the massing is supported by give it an air of lightness.

The second design presents a two-part mixed-use building, which is a four-storey structure with a terrace that connects both parts and is accessible to guests. In addition, the directions of the main streets that converge at the plot, as well as that of a visual opening onto the nearby historical church, outlined the open space of a small square between both parts of the building. The structure is composed of two workshops, conference spaces, as well as open spaces for individual studying or rest. The facades were to be a synthesis and an attempt at a modernist approach to the facade divisions of the nearby historical townhouses.

3. CONCLUSIONS

The study trip that the students of the Faculty of Architecture of the Cracow University of Technology were on made it possible to engage with representatives of the Cardinal Herrera University so as to confront the conclusions drawn from urban analyses that the students carried out on-site and was an occasion to ask questions concerning local conditions and requirements. The discussion on the project site was preceded by a trip around the campus grounds and familiarising with local teaching methods and a diploma project exhibition. The trip ended with an invitation to an international workshop organised under the patronage of the Cardinal Herrera University being extended to the participants. The information the students had gained enabled them to personally experience the local atmosphere and discover the genius loci of the place. The workshop resulted in making a decision concerning selecting one of the seven plots proposed by the Cardinal Herrera University, the planned programme and the scale of the buildings that were being designed.

Thousands of tourists from all over the world visit Valencia every year—walking, marvelling at its heritage sites and visiting museums. In order to reach them, as well as to reach a wider audience, artists express their convictions through street art, creating fascinating murals on empty walls and garage doors. These drawings create a distinct atmosphere and are an important element of the city. They are the voice of its residents, an honest, genuine and non-commercial voice. They are the city’s ornament and its character. Street art is also a voice on current matters, the political or the economic situation, concerning certain trends or tendencies that affect the whole city or even the entire

sztukę tymczasową, ekspresyjną i eksperymentalną. Miejsce, w którym każdy z mieszkańców może wyrazić siebie, zorganizować pewien manifest, poruszyć swój problem i zainteresować tym innych. Obserwując społeczeństwo miasta można się przekonać o jego temperamencie, otwartości i kreatywności. Hiszpanie przywiązują dużą wagę do życia towarzyskiego. Uwielbiają spotykać się ze znajomymi w kawiarenkach, dyskutować i udzielać się towarzysko. Otwarte, dostępne dla wszystkich przestrzenie publiczne są idealnym miejscem wymiany poglądów. Miejsca, do których bez względu na wiek czy status społeczny można przyjść, porozmawiać, dowiedzieć się czegoś o innych i wyrazić siebie stanowią ważny punkt miasta.

Wszystkie te spostrzeżenia okazały się bezcenne dla studentów, pomocne w budowaniu idei projektów i uzyskaniu bardzo wysokiej ich jakości.

PRZYPISY

¹ Projekt dyplomowy, 2019 wykonany na Wydziale Architektury Politechniki Krakowskiej, autor: Filip Sierak, promotor: dr hab. Inż. arch. Magdalena Jagiello-Kowalczyk, prof. PK, współpromotor: dr inż. arch. Bogdan Siedlecki

² Projekt dyplomowy, 2019 wykonany na Wydziale Architektury Politechniki Krakowskiej, autor: Piotr Dziewierz, promotor: dr hab. Inż. arch. Mariusz Twardowski, współpromotor: dr inż. arch. Bogdan Siedlecki

³ Filip Sierak, Piotr Dziewierz,

⁴ Filip Sierak, Piotr Dziewierz, Maria Zimnoch, Karolina Szczepara

⁵ Projekt dyplomowy, 2019 wykonany na Wydziale Architektury Politechniki Krakowskiej, autor: Maria Zimnoch, promotor: dr hab. Inż. arch. Magdalena Jagiello-Kowalczyk, prof. PK, współpromotor: dr inż. arch. Bogdan Siedlecki

⁶ Projekt dyplomowy, 2019 wykonany na Wydziale Architektury Politechniki Krakowskiej, autor: Karolina Szczepara, promotor: dr hab. Inż. arch. Magdalena Jagiello-Kowalczyk, prof. PK, współpromotor: dr inż. arch. Bogdan Siedlecki

⁷ Projekt dyplomowy, 2019 wykonany na Wydziale Architektury Politechniki Krakowskiej, autor: Michał Siupik, promotor: dr hab. Inż. arch. Magdalena Jagiello-Kowalczyk, prof. PK, współpromotor: dr inż. arch. Bogdan Siedlecki

⁸ Projekt dyplomowy, 2019 wykonany na Wydziale Architektury Politechniki Krakowskiej, autor: Wojciech Zakrzewski, promotor: dr hab. Inż. arch. Magdalena Jagiello-Kowalczyk, prof. PK, współpromotor: dr inż. arch. Bogdan Siedlecki

LITERATURA

[1] <https://encyklopedia.pwn.pl/haslo/Walencja;3993553.html>, dostęp 05.08.2019

[2] <http://urbnews.pl/ogrody-turii-zielona-os-walencji>, dostęp 05.08.2019

[3] https://www.spain.info/pl/lugares-interes/valencia/ciudad_de_las_artes_y_de_las_ciencias dostęp 05.08.2019

[4] <https://www.airbnb.com/s/Spain>, dostęp 05.08.2019

[5] <https://www.viator.com/en-GB/Valencia>, dostęp 05.08.2019

world. A space for temporary, expressive and experimental art is needed. A place, where every resident can express themselves, organise a certain manifesto, discuss their problem and inspire interest in it in others. When observing the city’s community, we can see its temperament, openness and creativity for ourselves. The Spanish attach a lot of significance to social life. They love to meet their friends and acquaintances at cafes, to take part in discussions and to be socially active. Open, freely accessible public spaces are the perfect places to exchange views. Places that can be entered regardless of one’s age or social status to talk, to learn something about others and to express oneself, constitute an important element of the city.

All of these remarks turned out to be invaluable to students, aiding them in formulating the ideas behind their designs and in their high-quality preparation.

ENDNOTES

¹ Diploma design project, 2019, prepared at the Faculty of Architecture of the Cracow University of Technology, author: Filip Sierak, supervisor: dr hab. Inż. arch. Magdalena Jagiello-Kowalczyk, prof. PK, co-supervisor: dr inż. arch. Bogdan Siedlecki

² Diploma design project, 2019, prepared at the Faculty of Architecture of the Cracow University of Technology, author: Piotr Dziewierz, supervisor: dr hab. Inż. arch. Mariusz Twardowski, co-supervisor: dr inż. arch. Bogdan Siedlecki

³ Filip Sierak, Piotr Dziewierz,

⁴ Filip Sierak, Piotr Dziewierz, Maria Zimnoch, Karolina Szczepara

⁵ Diploma design project, 2019, prepared at the Faculty of Architecture of the Cracow University of Technology, author: Maria Zimnoch, supervisor: dr hab. Inż. arch. Magdalena Jagiello-Kowalczyk, prof. PK, co-supervisor: dr inż. arch. Bogdan Siedlecki

⁶ Diploma design project, 2019, prepared at the Faculty of Architecture of the Cracow University of Technology, author: Karolina Szczepara, supervisor: dr hab. Inż. arch. Magdalena Jagiello-Kowalczyk, prof. PK, co-supervisor: dr inż. arch. Bogdan Siedlecki

⁷ Diploma design project, 2019, prepared at the Faculty of Architecture of the Cracow University of Technology, author: Michał Siupik, supervisor: dr hab. Inż. arch. Magdalena Jagiello-Kowalczyk, prof. PK, co-supervisor: dr inż. arch. Bogdan Siedlecki

⁸ Diploma design project, 2019, prepared at the Faculty of Architecture of the Cracow University of Technology, author: Wojciech Zakrzewski, supervisor: dr hab. Inż. arch. Magdalena Jagiello-Kowalczyk, prof. PK, co-supervisor: dr inż. arch. Bogdan Siedlecki

BIBLIOGRAPHY

[1] <https://encyklopedia.pwn.pl/haslo/Walencja;3993553.html>, accessed: 05.08.2019

[2] <http://urbnews.pl/ogrody-turii-zielona-os-walencji>, accessed: 05.08.2019

[3] https://www.spain.info/pl/lugares-interes/valencia/ciudad_de_las_artes_y_de_las_ciencias accessed: 05.08.2019

[4] <https://www.airbnb.com/s/Spain>, accessed: 05.08.2019

[5] <https://www.viator.com/en-GB/Valencia>, accessed: 05.08.2019